

[Justitsministeren]

des dels i borgerlig straffelov § 152 og § 264 b, dels i tjenestemandslovens § 10, stk. 2.

Bestemmelsen i straffelovens § 152 har følgende ordlyd:

»§ 152. Røber nogen, som virker i offentlig tjeneste eller hverv, hvad han i tjenestens eller hvervets medfør har erfaret som hemmelighed, eller hvad der ved lov eller anden gyldig bestemmelse er betegnet som sådan, eller udnytter han uberettiget sådan kundskab, straffes han med....

Stk. 2. Efter ovennævnte regler straffes også den, som efter at være fratrukket stillingen på nogen af de angivne måder forser sig med hensyn til tjenestehemmeligheder, som han i stillingen har erfaret.

Stk. 3.«

Bestemmelsen indeholder ikke nogen selvstændig fastlæggelse af tavshedspligtens genstand. Et forholds karakter af en »hemmelighed« kan, som anført i bestemmelsen, være fastslået ved lov eller administrativ forskrift (bekendtgørelse, cirkulære, forretningsorden, pålæg i det enkelte tilfælde, f.eks. i form af fortroligt-stempling osv.), men beror i øvrigt på forholdets natur, dvs. på en konkret vurdering af oplysningens eller emnets beskaffenhed. Der henvises til St. Hurwitz: Kriminalret – Speciel Del (1955), s. 65, Vagn Greve m.fl.: Straffeloven – Speciel Del (1975), s. 92–94, og Preben Espersen: De kommunale Beslutninger I (1970), s. 72 f.

Af samme karakter er bestemmelsen i tjenestemandslovens § 10, stk. 2, der har følgende ordlyd:

»*Stk. 2.* Tjenestemanden skal iagttage tavshed med hensyn til de forhold, som han i medfør af sin stilling bliver bekendt med, og hvis hemmeligholdelse ifølge sagens natur er påkrævet eller bliver ham foreskrevet. Tavshedspligten ophører ikke med hans udtræden af tjenesten.«

Tilsvarende bestemmelse findes i de kommunale tjenestemandregulativer.

Bestemmelsen i straffelovens § 264 b fastsætter straf for bl.a. offentligt ansatte, hvis de røber »privatlivet tilhørende hemmeligheder, der er kommet til deres kundskab ved udøvelsen af deres virksomhed«

Den erklæring, der direkte omtales i spørgsmålet, henviser i det væsentlige til indholdet af de nævnte bestemmelser og pålægger derfor næppe de ansatte pligter i videre

omfang, end hvad der følger af disse bestemmelser. Anvendelsen af erklæringen synes således navnlig at have til formål at sikre, at de ansatte bliver gjort bekendt med, at der gælder særlige regler om tavshedspligt for offentligt ansatte.

Det er ikke muligt generelt at angive, hvem der inden for en offentlig myndighed kan træffe afgørelse om, hvorvidt en bestemt oplysning er undergivet tavshedspligt. Det følger i almindelighed af den enkelte myndigheds interne fordeling af ledelsesfunktioner og arbejdsopgaver i øvrigt.

Det er endvidere næppe muligt udtømmende at angive, ud fra hvilke kriterier en oplysning kan undergives tavshedspligt. Det antages i almindelighed, at bestemmelsen i straffelovens § 152, stk. 1, tager sigte på tavshedspligt, der pålægges ansatte vedrørende oplysninger om forhold, hvor hensynet til det offentlige interesser gør det påkrævet, medens bestemmelsen i § 264 b vedrører oplysninger, »der røber privatlivet tilhørende hemmeligheder«. I de særlige tavshedspligtsbestemmelser, der findes i særlovgivningen, kan tavshedspligtens genstand være præciseret på forskellig måde.

Spørgsmålet om tavshedspligt i den offentlige forvaltning behandles for tiden i et bredt sammensat udvalg, der har til opgave at foretage en samlet gennemgang og vurdering af straffelovens og særlovgivningens regler om tavshedspligt. Spørgsmålet om anvendelsen af sådanne særlige erklæringer vil naturligt indgå i udvalgets overvejelser.

Spm. nr. 1125

Til statsministeren (30/7 80) af:

Aase Olesen (RV):

»Kan statsministeren oplyse, hvor mange arbejdsdage, specificeret på de enkelte ministerier og styrelser, der årligt anvendes af centraladministrationens embedsmænd på rejser foranlediget af vort medlemskab af EF?«

Besvarelse (19/8 80):

Statsministeren (Anker Jørgensen):

I kalenderåret 1979 blev der i alt anvendt 7.223 arbejdsdage af centraladministrationens embedsmænd på rejser foranlediget af vort medlemskab af EF. Fordelingen på de